

В И С Н О В О К

до проекту Закону про внесення змін до Повітряного кодексу України
щодо спрощеного режиму експлуатації надлегких повітряних суден
(реєстр. № 13463 від 10.07.2025)

та

до проекту Закону про внесення змін до Повітряного кодексу України
щодо спрощеного режиму експлуатації надлегких повітряних суден
(реєстр. № 13463-1 від 23.07.2025)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 7 жовтня 2025 року (Протокол № 156) розглянув проект Закону про внесення змін до Повітряного кодексу України щодо спрощеного режиму експлуатації надлегких повітряних суден (реєстр. №13463 від 10.07.2025), поданий народним депутатом України Гривком С. Д. та проект Закону про внесення змін до Повітряного кодексу України щодо спрощеного режиму експлуатації надлегких повітряних суден (реєстр. №13463-1 від 23.07.2025), поданий народним депутатом України Крейденком В. В.

Законопроекти розроблено з метою удосконалення правового механізму використання на території України надлегких повітряних суден шляхом спрощення адміністративних процедур із забезпеченням дотримання всіх правил авіаційної безпеки, що створить передумови для подальшого розвитку авіаційної галузі у багатьох напрямках (оборона, спорт, туризм, технічна творчість і т.д.).

В межах предметів відання Комітету щодо запропонованих законодавчих змін зазначаємо наступне.

Міністерство цифрової трансформації України у своїх висновках до законопроектів висловило, зокрема, такі зауваження та пропозиції.

Пунктом 6 Розділу I проекту Закону пропонується Кодекс доповнити новою статтею 46⁻¹, зміст якої визначає норми про спрощений режим експлуатації надлегких повітряних суден.

Так, редакція частини сьомої статті 46⁻¹ передбачає, що надлегкі повітряні судна підлягають електронній реєстрації їх власниками у реєстрі надлегких повітряних суден. Адміністрування цього реєстру та забезпечення відкритого і безоплатного доступу до інформації про зареєстровані надлегкі повітряні судна здійснює центральний орган виконавчої влади у сфері цивільної авіації, який також затверджує порядок реєстрації та обліку надлегких повітряних суден. Керування незареєстрованими надлегкими повітряними суднами забороняється.

Варто зазначити, що відповідно до пункту 9 частини першої статті 6 Кодексу реєстрація та облік об'єктів авіаційної діяльності, ведення Державного реєстру цивільних повітряних суден України належить до повноважень керівника уповноваженого органу з питань цивільної авіації.

Згідно із пунктом першим Положення про Державну авіаційну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.10.2014 № 520 Державна авіаційна служба (далі Державіаслужба) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Віце-прем'єр-міністра з відновлення України - Міністра розвитку громад та територій, який реалізує державну політику у сфері цивільної авіації та використання повітряного простору України та є уповноваженим органом з питань цивільної авіації.

Аналіз зазначених норм свідчить, що обидва реєстри буде вести Державіаслужба.

Слід вернути увагу, що правові, організаційні і фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб під час створення, зберігання, оброблення та використання інформації у публічних електронних реєстрах встановлює Закон України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон).

Варто зазначити, що для створення та забезпечення будь-якого реєстру необхідно визначити джерела фінансового забезпечення його функціонування.

Основні вимоги щодо фінансового забезпечення функціонування реєстрів закріплені статтею 50 Закону. Так, зокрема частиною першою зазначеної статті визначено, що функціонування реєстрів здійснюється за рахунок коштів державного бюджету або місцевих бюджетів чи коштів відповідних саморегулівні організацій, міжнародної технічної та/або поворотної або безповоротної фінансової допомоги міжнародних організацій та інших джерел, не заборонених законом.

З урахуванням того, що адміністрування Державного реєстру цивільних повітряних суден України та реєстру надлегких повітряних суден буде здійснюватися Державіаслужбою, а також з урахуванням фінансової складової забезпечення функціонування публічних електронних реєстрів та з метою врегулювання проблемних питань, пропонується розглянути можливість доповнення необхідними відомостями вже існуючого реєстру у даній сфері, а саме Державного реєстру цивільних повітряних суден України, із можливістю внесення до нього інформації про надлегкі повітряні судна, не створюючи окремого реєстру.

У разі прийняття рішення щодо створення реєстру надлегких повітряних суден, рекомендуємо у проекті Закону надати визначення такого реєстру та доповнити основними відомостями про такий реєстр із врахуванням наступних норм Закону.

Частиною другою статті 3 Закону передбачено, що ведення усіх реєстрів, за допомогою яких органи державної влади, органи місцевого самоврядування, саморегулівні організації, юридичні особи публічного права, їх посадові особи,

інші уповноважені законом особи здійснюють збирання, оброблення та поширення офіційної інформації про передбачені цим Законом та іншими законами об'єкти реєстрів, здійснюється в електронному вигляді відповідно до вимог цього Закону, законів або інших актів законодавства, згідно з якими вони створені, та є публічними електронними реєстрами.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 2 Закону публічний електронний реєстр (реєстр, кадастр, реєстр тощо) (далі - реєстр) – інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення реєстрових даних та надання реєстрової інформації.

Слід звернути увагу, що відповідно до частини третьої статті 4 Закону виключно законом або іншим актом законодавства, згідно з яким створений реєстр, визначаються відомості, зазначені у частині другій статті 26 цього Закону (крім випадків, визначених статтями 40 і 41 цього Закону).

Так, згідно із частиною другою статті 26 Закону базовий реєстр створюється згідно із законом, в якому серед іншого зазначаються:

- 1) повна та скорочена (за наявності) назва реєстру;
- 2) призначення реєстру;
- 3) назва держателя реєстру;
- 4) назва та/або вимоги до адміністратора;
- 5) вимоги до публічних реєстраторів;
- 6) вимоги до створювачів;
- 3
- 7) об'єкт (об'єкти) реєстру, порядок його (їх) реєстрації та ідентифікації;
- 8) джерела інформації відповідного реєстру;
- 9) види реєстрових даних, метаданих та візуальних, підтверджуючих ці дані, образів (матеріалів фото- та відеофіксації, скан-копій тощо);
- 10) спосіб (процес) створення створювачем інформації про об'єкт реєстру, у тому числі з використанням прикладних програмних інтерфейсів реєстрів;
- 11) строки внесення до реєстру інформації про об'єкти реєстру;
- 12) види та матеріальні форми документів, що створюються під час ведення реєстру, та спосіб їх обліку у складі такого реєстру;
- 13) фінансові джерела створення програмно-технічних засобів реєстру та право власності на них;
- 14) вимоги до ведення та адміністрування реєстру;
- 15) вимоги до інтеграції з Системою електронної взаємодії;
- 16) вимоги до обробки та захисту персональних даних, інших реєстрових даних та інформації;
- 17) джерела фінансового забезпечення функціонування реєстру;
- 18) форми і порядок оприлюднення та отримання реєстрової інформації, права та обов'язки користувачів;
- 19) перелік послуг реєстру та розмір плати за їх надання;

20) вимоги до системи управління ризиками та інформування суб'єктів інформаційної взаємодії і правоволодільців про порушення цілісності реєстрової інформації, її несанкціонованої обробки;

21) порядок обов'язкового інформування правоволодільця про запити будь-яких осіб щодо інформації про нього та належні йому майно, майнові, правові та інші спеціальні статуси, а також про збирання, оброблення, внесення такої інформації до відповідних реєстрів, її зміну та видалення;

22) дата початку функціонування реєстру.

З урахуванням викладеного, проекти Законів потребують відповідного доопрацювання.

Народні депутати України – члени Комітету при обговоренні законопроектів зазначили, що вони покликані, зокрема, наблизити Україну до європейських практик регулювання малої авіації, забезпечити розвиток персональної авіації та її активне впровадження у сферах оборони, спорту, туризму та рекреації.

Зважаючи на вищезазначені зауваження та пропозиції законопроекти потребують відповідного доопрацювання.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки та розгляду проекту Закону про внесення змін до Повітряного кодексу України щодо спрощеного режиму експлуатації надлегких повітряних суден (реєстр. №13463 від 10.07.2025), поданого народним депутатом України Гривком С. Д. та проекту Закону про внесення змін до Повітряного кодексу України щодо спрощеного режиму експлуатації надлегких повітряних суден (реєстр. №13463-1 від 23.07.2025), поданого народним депутатом України Крейденком В. В.

2. Направити Висновок про розгляд зазначених законопроектів до Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО